

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій Університету «Україна»
Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б.Хмельницького
Відділ з благоустрою та екології виконавчого комітету ММР ЗО
Товариство з обмеженою відповідальністю «Запорізький НВЦ «Запоріжгідропроєкт» (м. Запоріжжя)

МАТЕРІАЛИ
IX міжнародної інтернет-конференції

СОЦІАЛЬНІ ТА
ЕКОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ

Мелітополь, 2017

Соціальні та екологічні технології: актуальні проблеми теорії та практики: матеріали ІХ міжнародної інтернет-конференції (Мелітополь, 25-26 травня 2017 року) / За заг. ред. В.І. Лисенко. – Мелітополь: «ФОП Ландарь С.М.»2017. – 122 с. – ISBN 978-966-2489-37-8.

Тези представлено в редакційному варіанті авторів.

Інформацію наведено мовою оригіналу.

Редакційна колегія виправила орфографію.

Деякі відхилення від стандарту зумовлені специфікою матеріалу.

Відповідальність за зміст представленого матеріалу несе автор.

Партнери ІХ міжнародної інтернет-конференції

- Виконавчий комітет Мелітопольської міської ради Запорізької області
- Інститут біології охорони навколишнього середовища Поморської академії, Слупськ (Польща)
- Гомельський державний університет ім. Ф. Скорини (республіка Білорусь)
- Відділ з благоустрою та екології виконавчого комітету Мелітопольської міської ради Запорізької області
- Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б.Хмельницького
- Університет «Україна» (м. Київ)
- Таврійський державний агротехнологічний університет (м. Мелітополь)
- Запорізький державний медичний університет
- Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
- Інститут реклами (м. Київ)
- Харківська державна зооветеринарна академія
- Житомирський національний агроекологічний університет
- Денишівський навчально-реабілітаційний центр Житомирської обласної ради
- Приазовський національний природний парк
- Харківська державна зооветеринарна академія
- «Запорізький національний університет» у м. Мелітополі
- Інститут фізіології ім. О.О.Богомольца НАН України, Київ
- ТОВ «Мелітопольські теплові мережі» Мелітопольської міської ради Запорізької області
- Запорізька державна інженерна академія
- Чугуєво-Бабчанський лісний коледж
- Мелітопольський коледж Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна»
- Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій Університету «Україна» (м. Мелітополь)

Секретар оргкомітету: **Дереза О.О.** – доцент, к.т.н.

Упорядник збірки: **Шипілов Д.О.** – лаборант навчального відділу

Коректор текстів: **Павленко С.С.** – старший викладач кафедри екології та інформаційних технологій, заступник директора Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна».

Верстка збірки та дизайн макету: **Шипілов Д.О., Дереза О.О.**

Рекомендовано до друку Вченою Радою Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету «Україна». Протокол №5 від 17 травня 2017 року.

Збірка містить матеріали доповідей учасників ІХ Міжнародної інтернет-конференції «Соціальні та екологічні технології: актуальні проблеми теорії та практики».

© Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій

ВНЗ Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

© «ФОП Ландарь С.М.»

СТАН ВЕДЕННЯ ВОЛЬЄРНОГО ГОСПОДАРСТВА У ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Проведений аналіз стану вольєрного господарства у Житомирській області, який свідчить про збільшення кількості самих вольєрів, їх площі, чисельності тварин та збагачення їх видового складу.

Виникнення вольєрного розведення диких тварин зумовлено поєднанням інтересів мисливствознавства і тваринництва та має соціальний аспект.

Станом на 01.01.2017 року на території Житомирської області вольєри функціонували в 10 мисливських господарствах. Загальна площа вольєрів становила 675,2 га. Найбільшим можна вважати вольєр ТОВ «Камія Плюс» площею 500 га. Серед державних підприємств найбільші вольєри розташовані у ДП «Білокоровицьке ЛГ» (70,5 га) та ДП «Баранівське ЛМГ» (56,2 га). Ще два вольєри можна вважати (для Житомирської області) середніми. Це вольєри ТОВ «УТМР» та Житомирської ОО УТМР відповідно 29,0 га та 12,0 га. Площа інших вольєрів не перевищує 2 га. За останні дев'ять років площа вольєрів суттєво зросла. Якщо у 2007 році вона становила 120,0 га, то у 2016 – 675,2 га. Таке різке збільшення відбулося у 2011 році зі створенням вольєра площею 500 га у ТОВ «Камія Плюс». Слід зауважити, що не всі існуючі в області вольєри оформлені згідно чинного законодавства, а отже і не потрапляють у офіційну статистику.

За останні дванадцять років чисельність тварин, яких утримують у вольєрах, поступово зростає. Так у 2004 році у 4 вольєрах утримували 121 особину, а вже у 2016 році – 464 особини, з яких 40% складає кабан дикий. Загальні витрати на утримання тварин становлять 1 421 729 грн.

УДК 628

Дереза О.О., Дереза С.В.

З ІСТОРІЇ ВОДОПОСТАЧАННЯ

Наведені історичні відомості із історії водопостачання коли в період розквіту Давньої Греції і Риму існували вже великі централізовані системи водопостачання.

Серед багатьох галузей сучасної техніки, спрямованих на підвищення рівня життя людей, благоустрою населених місць і розвитку промисловості, водопостачання займає велике і почесне місце. Водопостачання являє собою комплекс заходів щодо забезпечення водою різних її споживачів.

Для задоволення потреб сучасних великих міст у воді потрібні величезні її кількості, вимірювані в мільйонах кубічних метрів на добу. Виконання цього завдання, а також забезпечення високих санітарних якостей питної води вимагають ретельного вибору природних джерел, їх захисту від забруднення і належного очищення води на водопровідних спорудах [1].

Перші відомості, які ми маємо про штучних спорудах для добування води (колодязях), відносяться до третього тисячоліття до н. е. Найбільш близькими до сучасного способу водопостачання були Римські акведуки.

В період розквіту Давньої Греції і Риму існували вже великі централізовані системи водопостачання. Рим імператорської епохи мав кілька водопроводів. Вода подавалася до міста самопливом по каналах. При перегині долин або ярів прокладалися канали за спеціальним мостом - акведуком. Акведуки, частково збереглися до наших днів, являють собою найцікавіші зразки стародавнього інженерного мистецтва. Акведуки – перекинуті через русла рік, вони представляли дивовижну картину суцільної ажурної аркади.

Стародавні римляни будували численні акведуки, щоб доставити воду від далеких джерел до міст, постачати терми, туалети, фонтани та приватні домогосподарства. Використана вода відводилась складною системою каналізації до розташованих неподалік водойм, зберігаючи міста чистими і вільними від стічних вод [2]. Акведуками вода рухалась виключно під дією гравітації, більша частина їх була підземною та наслідувала контури землі.

З давніх водопровідних пристроїв, які застосовували народи в маловодних районах Середньої Азії частково збереглися до нашого часу своєрідні споруди для збору ґрунтових вод – кяризи (рос.) (підземні галереї). Вони являють собою систему коридорів (Кяризи), призначення яких – водопостачання міста водою.

В дійсний час системи водопостачання – це комплекс інженерних споруд, які призначені для забору води з джерел водопостачання, її очищення, зберігання і подачі до споживача, які істотно відрізняються від перших історичних джерел водопостачання.

Відбудова та розвиток промисловості нашої країни вимагали відповідних масштабів водопровідного та каналізаційного будівництва великих і досить складних водопровідних систем для нових промислових підприємств і цілих промислових районів.

Забезпечення населення чистою, доброякісною водою має велике гігієнічне значення, тому що охороняє людей від різних захворювань, що передаються через воду. Для задоволення потреб сучасних великих міст у воді потрібно величезна її кількість. Виконання цього завдання вимагає ретельного вибору природних джерел, їх захисту від забруднення і належного очищення води на водопровідних спорудах. Значна частина споруд відпрацювала нормативний термін і потребує оновлення. Незадовільний стан системи водопостачання загалом та водопровідної мережі зокрема негативно позначаються на якості очищення води і є причиною вторинного її забруднення [3].

УДК 639.1.05.(477.52.)

Карабут Р. А.

МИСЛИВСЬКА ФАУНА ТОВ «ТРОСТЯНЕЦЬКЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ МИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО» ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЙОГО РЕСУРСАМИ

Рациональне використання ресурсів мисливських тварин в Україні та світі має велике значення, що обумовлено не тільки можливостями використання ресурсів тварин, але і їхнім значенням як компоненту екосистем. Звичайно мисливські тварини досить численні і завдяки цьому вони займають великі екологічні ніши і мають велике значення в колообігу речовин.

Нами використано наступні методи дослідження: *аналітичні* – аналіз законодавчої бази та звітної документації за 5 років; *польові* – обліки мисливських тварин та обстеження території господарства; *камеральні* – обробка матеріалів обліків та складання планів експлуатації ресурсів.

Угіддя мисливського господарства розташовані на території Тростянецького та Охтирського районів Сумської області. По лісомисливському районуванню цей регіон відноситься до лівобережної лісостепової зони.

Мисливська фауна господарства складає 17 видів звірів та понад 40 видів птахів, серед яких занесених до Червоної книги України 12 видів.

Загальна площа господарства становить 39074 га, в тому числі 13998 га лісових угідь, що забезпечує оптимальні умови для більшості видів. Так, фактична чисельність кабана на початку року складає 78–85 особин (оптимальна – 116), козулі 210–230 (266), зайця 730–770 (940), бобра 112–119 (105). При нормальному відтворенні осіння чисельність близька до оптимальної (кабан 102–118; козуля 252–276; заць 912 – 963; бобер 140–160). Вилучення складає навіть менше існуючих нормативів (кабан 21–23% (при нормативі 25%), козуля 6,5–8 (10), заць 11,8–11,6 (15), бобер 5–6 (15).

В той же час обсяг біотехнічних заходів перевищує мінімальні нормативи: в господарстві існує 65 годівниць, 56 солонців, на закупівлю кормів щорічно витрачається 56–64 тис. грн. В господарстві існує 4 відтворювальні ділянки загальною площею 7834 га., що становить 20,05% від усіх угідь і цілком відповідає сучасним законодавчим нормативам і вимогам. Кількість біотехнічних споруд, обсяги заготівлі та викладки кормів навіть перевищують екологічні вимоги щодо створення оптимальних умов для основних видів. Покращує ситуацію постійне вилучення хижаків (лисиці, снотоподібного собаки, вовка). Щорічно добувається 27–65 лисиць, 25–18 снотоподібних собак.

Зберегти в сучасному культурному ландшафті видове різноманіття та відповідну чисельність мисливської фауни, не говорячи вже про біорізноманіття загалом, без комплексу

Стан поводження з відходами в Україні	
Стросьва М.Й., Зінченко В.М.	34
Землі рекреаційного, оздоровчого призначення та туризму, як перспективні природоохоронні території у складі національної екомережі України	
Павленко С.С., Садовський О.А.	36
Напрямки зміцнення фінансової стійкості територій та об'єктів природно-заповідного фонду	
Павленко С. С., Тігов О. В., Прусенко І. М.	37
Аналіз динаміки вилову водних біоресурсів Херсонської області	
Тищенко О. В., Христофоров В. В., Снопков В. О.	39
Аналіз показників забруднення атмосферного повітря в Запорізькій області	
Сурядна Н.М., Ховатов В.П.	40
Аналіз стану забруднення поверхневих вод України	
Стросьва М.Й., Шанін С.Г.	42
Аналіз показників поводження з відходами у Дніпропетровській області	
Павленко С. С., Шестель Т. С., Останін О. Є.	43
Загальний аналіз динаміки вилову промислових видів Азовського моря	
Пудак С.М.	45
Стан природоохоронних територій та збереження біорізноманіття	
Павленко С. С., Васильєв Р. Е.	47
Екологічні проблеми Запорізької області	
Сурядна Н.М., Рябицький О. В.	48
Формування троп мисливською фауною біля підгодівельних майданчиків мисливських господарств лівобережного лісостепу	
Горошко В.В., Фсмілстов О.С.	49
Економічні показники та фінансування природоохоронної галузі Херсонської області	
Сидоренко В.О., Сурядний Ю.В.	51
Біоморфічна складова орнітоконсорції сосни звичайної у весняно-літній період в умовах Пищівського лісництва ДП «Новоград-Волинське ДЛМГ»	
Климчук О.О.	52
Стан ведення вольєрного господарства у Житомирській області	
Кратюк О.Л.	53
З історії водопостачання	
Дереза О.О., Дереза С.В.	53
Мисливська фауна ТОВ «Тростянецьке спеціалізованемисливське господарство» та особливості управління його ресурсами	
Карабут Р.А.	54
Стан мисливського господарства Запорізької області та перспективи його розвитку	
Барзіон М.О.	55
Використання мисливських ресурсів Херсонщини на прикладі мисливських господарств УТМР	
Майкут О.В.	58
Урбанізація, її екологічні наслідки та стан диких тварин (на прикладі Мелітополя)	
Кошелєв О.І., Кошелєв В.О., Тарусова Н.В., Копилова Т.І., Коваленко Д.В., Стеблина О.А., Пятіна Е.В., Четвертак Е.Л.	60
Хижацтво домашніх та бродячих кішок в м. Мелітополі: екологічні та соціальні аспекти	
Кошелєв О. І., Оситковська О. О.	62
Принципы создания экологических учебных троп в природе	
Кошелєв В. А.	64
Питна вода міста Мелітополя і Мелітопольського району	
Біляєва А.С.	66
Организація замкнутих систем водоочистки гальванічних производств с применением гальванокоагуляторов	
Болтянский О.В., Болтянска Н.И., Мовчан С.И.	67
Екологічне використання водних ресурсів	
Мазілін С.Д., Шульга К.С.	70